

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ**

Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Rue des Petits Carmes 6, 1000 Bruxelles

Τηλ. : 00 32 2 545 55 06-7

Email : ecocom-brussels@mfa.gr

Βρυξέλλες, 16/11/2020

Θέμα: Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας στο Βέλγιο.

Στο Βέλγιο οι τρεις διοικητικές περιφέρειες (Βαλλονία, Φλάνδρα, Βρυξέλλες) και οι γλωσσικές κοινότητες (γαλλόφωνη, ολλανδόφωνη, γερμανόφωνη) μαζί με την Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση συγκροτούν διαφορετικά κέντρα αποφάσεων.

Για την αντιμετώπιση της κρίσης και την λήψη αποφάσεων σε ομοσπονδιακό επίπεδο το ERMG ((Economic Risk Management Group-Ομάδα Οικονομικής Διαχείρισης Κινδύνων), ανέλαβε τη διαχείριση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης, με σκοπό να παρέχει διευκολύνσεις σε εργαζόμενους και επιχειρήσεις.

Στις επόμενες παραγράφους περιγράφονται τα μέτρα που πάρθηκαν από την βελγική κυβέρνηση από τον Μάρτιο του 2020 με το ξέσπασμα της υγειονομικής κρίσης έως σήμερα. Πολλά από τα μέτρα με χρονικό ορίζοντα έως τον Ιούνιο ή τον Σεπτέμβριο του 2020 παρατάθηκαν έως και το πρώτο τρίμηνο του 2021 δεδομένου ότι η κατάσταση χειροτέρευσε και η κυβέρνηση ήρθε εκ νέου αντιμέτωπη με το δεύτερο κύμα του COVID-19.

Στήριξη εισοδήματος νοικοκυριών.

Εισόδημα αντικατάστασης (droit passerelle) Με την έναρξη της υγειονομικής κρίσης η βελγική κυβέρνηση ανακοινώσε ότι η προσωρινή ανεργία (chômage économique) θα καλύπτει το 70% του μισθού. Το σύστημα προσωρινής ανεργίας διευρύνθηκε έτσι ώστε εταιρείες που βλέπουν τον κύκλο των εργασιών τους, να υποχωρεί η και σε πολλές περιπτώσεις να μηδενίζεται λόγω των μέτρων κατά του κοροναϊού, μπορούσαν με μια αίτηση να εντάξουν το προσωπικό τους στην προσωρινή ανεργία, χωρίς ιδιαίτερες γραφειοκρατικές διαδικασίες, άμεσα, με σκοπό να αποφευχθούν μαζικές απολύσεις και χρεοκοπίες. Το ανώτερο μηνιαίο ποσό που μπορεί να λάβει κάποιος είναι 2754 ευρώ.

Καθεστώς προσαρμοσμένης ανεργίας. Στην δεύτερη κατηγορία μέτρων που αφορά την οργάνωση της εργασίας, η δημιουργία ενός καθεστώτος προσαρμοσμένης ανεργίας το οποίο συνίσταται σε μια μετάβαση μεταξύ προσωρινής ανεργίας για λόγους ανωτέρας βίας και κλασική ανεργία. Αυτή η μεταβατική ανεργία μπορεί να χρησιμοποιηθεί εάν η εταιρεία παρουσιάζει πτώση 10% στον κύκλο εργασιών της. Ο εργαζόμενος θα παρακολουθήσει δύο ημέρες εκπαίδευσης ανά μήνα ανεργίας και θα συνεχίσει να λαμβάνει το 70% του τελευταίου ανώτατου μισθού του.

Διευκολύνσεις σε επιχειρήσεις και εργαζόμενους. Οι εταιρείες δύνανται να μειώσουν τις ώρες εργασίας τους, προκειμένου να αποφευχθούν οι απολύσεις, είτε με συλλογική μείωση του χρόνου εργασίας, ή ακόμη με πίστωση χρόνου εργασίας. Τον Απρίλιο, στο απόγειο της κρίσης, περισσότεροι από 1,2 εκατομμύρια εργαζόμενοι στο Βέλγιο βρέθηκαν υπό αυτό το καθεστώς.

Επίσης επέκταση της γονικής άδειας μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου με το επίδομα να αυξάνεται σε 150% για μονογονεϊκές οικογένειες και οικογένειες με παιδί με αναπηρία.

Επιστροφή των δαπανών που πραγματοποιούνται από τους εργαζόμενους για τηλεργασία, έως και 127 ευρώ το μήνα.

Φορολογική απαλλαγή για εθελοντικές υπερωρίες (220 ώρες) στους λεγόμενους "κρίσιμους" τομείς. Ευελιξία στις ώρες εργασίας ή ευκαιριακές εργασίες για τη διευκόλυνση της προσωρινής παροχής υπαλλήλων άλλων εταιρειών σε εργοδότες σε "κρίσιμους" τομείς. Οι μηχανισμοί προστασίας των εργαζομένων από το κοινωνικό ντάμπινγκ θα εξακολουθήσουν να ισχύουν, όπως για παράδειγμα η αρχή της ίσης αμοιβής για ίση εργασία.

Άλλα μέτρα για την εργασία περιλαμβάνουν: Ο μη υπολογισμός των ωρών εργασίας που εργάστηκε ένας σπουδαστής κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2020, ώστε να μην ληφθούν υπόψη κατά τον υπολογισμό της ποσόστωσης (475 ώρες το χρόνο) και να τους επιτρέψει να ενισχύσουν το εργατικό δυναμικό της "κρίσιμους" τομείς, όπως ο τομέας μαζικής διανομής ή ο τομέας τροφίμων. Παρέχεται επίσης η δυνατότητα διαδοχικών συμβάσεων ορισμένου χρόνου στους "κρίσιμους" τομείς.

Η πρόσβαση στην αγορά εργασίας των αιτούντων άσυλο, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν υποβάλει την αίτησή τους στο CGRA (Commissariat General aux Refugies et aux Apatrides). Οι αιτούντες θα έχουν την ευκαιρία να εργαστούν καθόλη τη διάρκεια της περιόδου, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης και κατά την διάρκεια οποιασδήποτε ενδεχόμενης προσφυγής σε δικαστήρια. Ο στόχος είναι να

αντισταθμιστεί η έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού, ειδικότερα για τους εποχικούς εργαζόμενους.

Το πάγωμα της οποιαδήποτε μείωσης των επιδομάτων ανεργίας κατά την περίοδο της κρίσης.

Ο παρακρατούμενος φόρος μειώθηκε από 26,75% σε 15% για τους εργαζόμενους που είναι προσωρινά άνεργοι.

Επέκταση της λήψης επιδόματος για όλες τις κατηγορίες αυτοαπασχολούμενων ακόμη και συνταξιούχους που συνεχίζουν να εργάζονται και αναγκάζονται να διακόψουν τις δραστηριότητές τους λόγω του Covid-19.

Σε θέματα παροχής υπηρεσιών υγείας, ενεργοποίηση για προσωπικό υγείας όπως συνταξιούχων ή φοιτητών, προκειμένου να διατηρηθεί ή και να αυξηθεί η νοσηλευτικό προσωπικό των επαγγελματιών υγείας που μπορούν να βοηθήσουν στη διαχείριση κρίσεων, ειδικά σε ιδρύματα που φιλοξενούν υπερήλικες.

Ευέλικτη πρόσβαση στην ανεργία για καλλιτέχνες. Σε καλλιτέχνες που μπορούν να αποδείξουν τουλάχιστον 10 καλλιτεχνικές παραστάσεις ή 20 ημέρες εργασίας κατά την περίοδο από 13 Μαρτίου 2019 έως 13 Μαρτίου 2020, έχουν πρόσβαση στην ανεργία των καλλιτεχνών. Ο κλάδος της δραστηριότητας που επηρεάστηκε περισσότερο ο τομέας των τεχνών, της ψυχαγωγίας και των ψυχαγωγικών υπηρεσιών, του οποίου οι δραστηριότητες ήταν εν μέρει σε θέση να επαναληφθούν αυτό το καλοκαίρι. Αν και παρατηρήθηκε μικρή βελτίωση τον Ιούνιο, η βιομηχανία τροφοδοσίας απέχει πολύ από το να επανέλθει στα προ κρίσης επίπεδα, η μείωση του κύκλου εργασιών υπολογίζεται στο 42%. Τον Ιούνιο, το άνοιγμα εκ νέου των καταστημάτων εστίασης είχε θετικό και σημαντικό αντίκτυπο στον κύκλο εργασιών, αλλά από τότε η βελτίωση ήταν αδύναμη. Οι κύριοι λόγοι που μπορούν να εξηγήσουν αυτή τη μείωση είναι η χαμηλή ζήτηση καθώς και η εφαρμογή κανόνων υγείας και η υποχρέωση τήρησης αποστάσεων.

Αναβολή πληρωμών για οφειλές καταναλωτικής πίστης. Εγκρίθηκε επίσης δυνατότητα αναβολής των μηνιαίων πληρωμών για οφειλές στην καταναλωτική πίστη κατά την περίοδο της πανδημίας Covid-19. Ο δανειστής πρέπει, κατόπιν αιτήματος του δανειολήπτη, να χορηγήσει αναβολή πληρωμής για μέγιστη περίοδο τριών μηνών, ανανεώσιμη μία επιπλέον φορά για τρεις μήνες. Το κείμενο ορίζει ορισμένες προϋποθέσεις όπως τουλάχιστον ένας από τους οφειλέτες του νοικοκυριού πρέπει έχει να υποστεί απώλεια εισοδήματος λόγω της κρίσης του ιού κοροναϊού, ανεξάρτητα από την ταυτότητα του ατόμου που έλαβε την πίστωση. Επιπλέον, ο δανειολήπτης δεν πρέπει να έχει αθετήσει υποχρεώσεις πριν την 1η Απριλίου 2020.

Υπολογίζεται ότι περισσότεροι από 5 εκατομμύρια άνθρωποι έχουν τουλάχιστον κάποιο είδος καταναλωτικής πίστης σε εκκρεμότητα.

Επιπλέον μέτρα τον Νοέμβριο 2020 (2^ο Lockdown).

Εφαρμογή της συμφωνίας των κοινωνικών εταίρων με την οποία το κράτος συνεχίζει να εισφέρει στη χρηματοδότηση της αμοιβής για τους προσωρινά ανέργους.

Το εισόδημα αντικατάστασης (droit passerelle) για τους αυτοαπασχολούμενους παράταθηκε εκ νέου λόγω της συνέχισης των περιοριστικών μέτρων. Το εισόδημα παρέχεται σε αυτοαπασχολούμενους των οποίων η δραστηριότητα έχει διακοπεί ή περιοριστεί λόγω των υγειονομικών μέτρων. Η αποζημίωση αυτή ανέρχεται σε 1.291,69 ευρώ το μήνα η 1.614,10 ευρώ σε δικαιούχους με οικογένεια.

Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της απαλλαγής από τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης για το τρίτο τρίμηνο του 2020 σε άλλους τομείς (εκτός του κλάδου ξενοδοχείων και εστιατορίων και του τομέα εκδηλώσεων) που αναγκάστηκαν να κλείσουν. Οι προμηθευτές σε τομείς που έπρεπε να κλείσουν μπορούν επίσης να καταφύγουν σε αυτό το μέτρο εάν μπορούν να αποδείξουν απώλεια πωλήσεων τουλάχιστον 65%. Θα εφαρμοστεί ανώτατο όριο ανά εταιρεία όσον αφορά το συνολικό ποσό αυτής της εξαιρέσης.

Πληρωμή ενός συμπληρώματος στο μπόνους στο τέλος του έτους σε εργαζόμενους που είναι προσωρινά άνεργοι για μεγάλο χρονικό διάστημα. Οι εργαζόμενοι που είναι προσωρινά άνεργοι για τουλάχιστον 52 ημέρες το 2020 θα λάβουν συμπλήρωμα στο μπόνους τους στο τέλος του έτους 10 ευρώ ανά επιπλέον ημέρα προσωρινής ανεργίας (πέραν των 52 ημερών). Για κάθε εργαζόμενο που πληροί τις προϋποθέσεις, το συνολικό συμπλήρωμα θα ανέρχεται σε τουλάχιστον 150 ευρώ.

Προβλέπεται ενίσχυση 200 εκατομμυρίων ευρώ για το προσωπικό των νοσοκομείων (μισθωτοί και αυτοαπασχολούμενοι), για την υλοποίηση μέτρων στήριξης για το προσωπικό των νοσοκομείων, όπως υπερωρίες, επι

Σχέδιο υποστήριξης για (τηλε) υπηρεσίες και τηλεργασία δημοσίων υπαλλήλων. Συγκεκριμένα, το μέτρο περιλαμβάνει την παροχή εκπαίδευσης για υπαλλήλους, βοήθεια στην διαχείριση του προσωπικού στο πλαίσιο της τηλεργασίας βελτιώνοντας την αποτελεσματικότητα και την ψηφιακής επικοινωνία για δημόσιους υπαλλήλους.

Ενίσχυση επιχειρήσεων.

Πρόγραμμα εγγυήσεων για διατήρηση παροχής πιστώσεων σε επιχειρήσεις που επλήγησαν από την κρίση του κοροναϊού στο Βέλγιο. Δεδομένου ότι ένας μεγάλος αριθμός εργαζομένων είναι προσωρινά άνεργος και ένας πολύ μεγάλος αριθμός εταιρειών και αυτοαπασχολούμενων αναγκάζονται να σταματήσουν τη δραστηριότητά τους, λόγω έλλειψης πελατών ή δεν μπορούν πλέον να προμηθευτούν πρώτες ύλες ή υπηρεσίες, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση του Βελγίου, η Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου και ο χρηματοπιστωτικός τομέας έχουν ενώσει τις δυνάμεις τους για να διατηρήσουν την παροχή πιστώσεων σε αυτοαπασχολούμενους και επιχειρήσεις. Η συμφωνία αυτή αποτελείται από δύο πυλώνες:

1. Ο χρηματοπιστωτικός τομέας αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρέχει σε επιχειρήσεις και αυτοαπασχολούμενους καθώς και δανειολήπτες με υποθήκες, που αντιμετωπίζουν προβλήματα πληρωμής, αναβολή πληρωμής των υποχρεώσεων τους χωρίς χρέωση των τελών και των προσαυξήσεων.

2. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση θα παρέχει ένα σύστημα εγγυήσεων για όλες τις νέες πιστώσεις και νέες πιστωτικές γραμμές, με μέγιστη διάρκεια 12 μηνών που θα χορηγήσουν οι τράπεζες, σε επιχειρήσεις και επαγγελματίες.

Το καθεστώς εγγυήσεων θα έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Το διαθέσιμο συνολικό ποσό της εγγύησης ανέρχεται σε 50 δισ. Ευρώ.

- Όλες οι νέες πιστώσεις και όλες οι νέες πιστωτικές γραμμές (εξαιρουμένων των αναχρηματοδοτήσεων) που θα χορηγηθούν έως τέλος του 2020 θα καλύπτονται από το σύστημα εγγυήσεων.

- Στη λήξη του μέτρου θα εξεταστεί το ποσό των ανείσπρακτων οφειλών για πιστώσεις που δόθηκαν στο πλαίσιο του καθεστώτος εγγύησης.

Η κατανομή των βαρών μεταξύ του χρηματοπιστωτικού τομέα και του κράτους θα είναι ως εξής:

- Ανείσπρακτες οφειλές έως 3% των χορηγούμενων πιστώσεων θα βαρύνει εξ ολοκλήρου τον χρηματοπιστωτικό τομέα.
- Μεταξύ 3% και 5%, το 50% των ζημιών θα βαρύνει τον χρηματοπιστωτικό τομέα και το 50% το δημόσιο.
- Ανείσπρακτες οφειλές άνω του 5%, το 80% των ζημιών θα βαρύνει το δημόσιο και το 20% τον χρηματοπιστωτικό τομέα.

Η Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου σε συνεργασία με την Febelfin (Fédération belge du secteur financier) προβλέπεται να δημιουργήσει ένα σύστημα παρακολούθησης των εγγυήσεων καθώς και της τήρησης των δεσμεύσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα. Κατά τα τελευταία δέκα χρόνια (συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής κρίσης 2008-2009), η απώλεια από αθετήσεις υποχρεώσεων πληρωμής στο Βέλγιο ήταν περίπου 1%.

Λογιστικές και άλλες ελαφρύνσεις. Οι μικρές ή μεσαίες εταιρείες, έχουν λάβει διάφορες λογιστικές και άλλες ελαφρύνσεις για το έτος όπως η κατανομή των ζημιών από το 2020 στα κέρδη το προηγούμενου έτους καθώς και άλλες φορολογικές ελαφρύνσεις και δάνεια μειωμένης εξασφάλισης ως κίνητρο για επενδύσεις. Τα παραπάνω μέτρα στοχεύουν σε περίπου 18.000 ΜΜΕ, των οποίων η κεφαλαιακή απαίτηση, κατά μέσο όρο, θα κυμαίνεται μεταξύ 30.000 και 40.000 ευρώ. Επίσης μεταξύ 3.000 και 4.000 μεσαίων επιχειρήσεων θα χρειαστούν 100.000 έως 1 εκατομμύρια ευρώ και 54.000 πολύ μικρές επιχειρήσεις αυτοαπασχολούμενοι, ενισχύθηκαν με έως και 100.000 ευρώ μέσω γενικών μέτρων. Συνολικά, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις ενισχύθηκαν με 3,9 δισεκατομμύρια ευρώ (οι πολύ μικρές επιχειρήσεις 700 εκατομμύρια ευρώ). Επιπλέον οι μεγάλες εταιρείες (περιλαμβάνονται αυτές που απασχολούν πάνω από 250 άτομα) εξετάστηκαν ξεχωριστά. Η γενικότερη άποψη είναι ότι κάθε χρεοκοπία μεγάλης επιχείρησης έχει πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις σε μικρότερες συνδεδεμένες εταιρείες, συνεργάτες κλπ με αποτέλεσμα να έχουν πολλαπλασιαστικές επιδράσεις στην οικονομία. Συνολικά, αυτές οι πολύ μεγάλες εταιρείες υπολογίστηκε ότι θα διατεθούν άλλα 3,8 δισεκατομμύρια ευρώ σε ενισχύσεις ανάμεσα σε αυτές η Brussels Airlines.

Φορολογικά μέτρα. Η Βελγική Βουλή ενέκρινε με μεγάλη πλειοψηφία, ένα νομοσχέδιο που περιέχει φορολογικά μέτρα. Σημαντική είναι η ρύθμιση για τις υποχρεώσεις ώστε οι αυτοαπασχολούμενοι και οι εταιρείες που αντιμετωπίζουν προβλήματα ρευστότητας να μην τιμωρούνται εάν πραγματοποιήσουν τις πληρωμές των φορολογικών και άλλων υποχρεώσεων αργότερα εντός του έτους. Λαμβάνονται ακόμη μέτρα για τον οπτικοακουστικό τομέα, τις τέχνες και τα βιντεοπαιχνίδια. Οι εταιρείες παραγωγής θα έχουν επιπλέον δώδεκα μήνες για να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Επίσης απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ οι δωρεές ιατρικού εξοπλισμού σε νοσοκομεία. Επίσης μειώθηκε ο ΦΠΑ σε 6% στα αντισηπτικά και μάσκες.

Εγγυήσεις για ΜΜΕ. Επιπλέον, ένα νέο μέτρο εγγυήσεων συνολικής αξίας 10 δισεκατομμυρίων ευρώ περιελάμβανε δάνεια προς ΜΜΕ με ελάχιστη διάρκεια 12 μηνών και μέγιστη 36 μηνών. Αυτό το νέο σύστημα εγγυήσεων θα προστεθεί στην υπάρχουσα παροχή ρευστότητας 50 δισεκατομμύρια ευρώ η οποία έχει ήδη ανακοινωθεί. Σύμφωνα με το σκεπτικό του μέτρου παροχής επιπλέον εγγυήσεων, το δεύτερο τρίμηνο, για τη συντριπτική πλειοψηφία των εταιρειών, οι πιστωτικοί όροι χειροτέρεψαν, είτε όσον αφορά τα επιτόκια που χορηγούνται, είτε το μέγεθος των πιστώσεων λόγω της χειροτέρευσης της ποιότητας και της ποσότητας των απαιτούμενων εγγυήσεων. Βέβαια οι βελγικές τράπεζες που ρωτήθηκαν υποστηρίζουν ότι αυξάνουν τις πιστώσεις. Στην πραγματικότητα, αυτό εξηγείται εν μέρει από το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις καταφεύγουν όλο και περισσότερο στην χρήση πιστώσεων.

Κίνητρα για επενδύσεις και αναστολή ΦΠΑ. Ένα νέο προσωρινό σύστημα φορολογικών ελαφρύνσεων έως το τέλος του έτους το οποίο αφορά όλες τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που πλήττονται από την κρίση Covid-19. Περιλαμβάνει μείωση φόρων κατά 25% για επενδύσεις που θα πραγματοποιηθούν μεταξύ 12 Μαρτίου και 31 Δεκεμβρίου 2020. Επίσης αύξηση από 50 σε 100% της έκπτωσης δαπανών που σχετίζονται με τη διοργάνωση εκδηλώσεων και τροφοδοσίας έως τις 31 Δεκεμβρίου, με σκοπό να αποτρέψει τη μαζική αναβολή των γεγονότων μέχρι το επόμενο έτος που θα προσθέσει δυσκολίες σε έναν ήδη επηρεασμένο από την κρίση τομέα. Αναστολή κατάθεσης ΦΠΑ κατά ένα μήνα με στόχο την εταιρική ρευστότητα.

Μείωση φόρου για δωρεές. Επιπλέον αύξηση από 10% σε 20% του μεριδίου του καθαρού εισοδήματος που μπορεί να επωφεληθεί από τη μείωση του φόρου για δωρεές. Ταυτόχρονα, η μείωση του φόρου για δωρεές που έγιναν το 2020 σε εγκεκριμένα ιδρύματα θα φτάσει από 45% σε 60%. Αυτό το μέτρο στοχεύει να βοηθήσει ΜΚΟ και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς των οποίων οι δραστηριότητες έχουν περιοριστεί.

Αναβολή πτωχεύσεων. Η θέσπιση ενός προσωρινού μορατόριουμ στις πτωχεύσεις επιχειρήσεων. Εταιρείες που αντιμετωπίζουν δυσκολίες εξαιτίας των επιπτώσεων από τον Covid-19 θα προστατευθεί από κατασχέσεις, οποιαδήποτε κήρυξη πτώχευσης ή εντολές ρευστοποίησης περιουσιακών στοιχείων.

Δημιουργία επενδυτικού κεφαλαίου στην Φλάνδρα. Η φλαμανδική κυβέρνηση ανακοίνωσε τον Μάρτιο, τη δημιουργία ενός επενδυτικού κεφαλαίου στο οποίο οι πολίτες μπορούν να επενδύσουν. Η φλαμανδική κυβέρνηση θέλει να συγκεντρώσει 500 εκατομμύρια ευρώ με σκοπό να επενδυθούν σε εταιρείες που χρειάζονται επιπλέον κεφάλαια λόγω της κρίσης. Η φλαμανδική εταιρεία επενδύσεων PMV θα εισφέρει 240 εκατομμύρια ευρώ στο ταμείο, ενώ 260 εκατομμύρια θα συγκεντρωθούν από ιδιώτες που θα επωφεληθούν για τρία χρόνια από έκπτωση φόρου ύψους 2,5% επί του ποσού που θα επενδύσουν. Έμφαση θα δοθεί σε επενδύσεις σε νεοσύστατες επιχειρήσεις (start-up) και εταιρείες με δυνατότητες υψηλής ανάπτυξης.

Το βελγικό κράτος εγγυάται προσωρινά βραχυπρόθεσμες εξαγωγικές πιστώσεις. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι εταιρείες ασφάλισης πιστώσεων διατηρούν τα πιστωτικά όρια στα ίδια επίπεδα, η κρατική εταιρεία Credendo – Οργανισμός Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων- συμφώνησε με την Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση τη λειτουργία ενός μηχανισμού εγγύησης πιστώσεων. Λόγω των προβλημάτων που προκλήθηκαν από την πανδημία Covid-19, οι εταιρείες ασφάλισης εμπορικών πιστώσεων αναμένουν πολλούς οφειλέτες να αντιμετωπίσουν δυσκολίες πληρωμής

τους επόμενους μήνες, γεγονός που αυξάνει σημαντικά τον κίνδυνο για τις εταιρείες. Ως αποτέλεσμα, οι εταιρείες αναγκάζονται να μειώσουν τα πιστωτικά όρια, όπου πριν την κρίση κυμαινόντουσαν σε 85-95%, για να διατηρήσουν την δική τους πιστοληπτική ικανότητα. Επίσης έχει καταστεί ακόμη πιο δύσκολο να εκτιμήσουν τη φερεγγυότητα των εταιρειών στο τρέχον οικονομικό πλαίσιο. Η συμφωνία προβλέπει ότι η κυβέρνηση προσφέρει ένα πρόγραμμα αντασφάλισης για περίοδο έως 24 μηνών, σε κάτοχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων που έχουν την κατοικία τους στο Βέλγιο και είναι ασφαλισμένοι σε εταιρεία ασφάλιση πιστώσεων που λειτουργεί στη χώρα. Οι εταιρείες που παρέχουν εμπορικές πιστώσεις δεσμεύονται να διατηρήσουν, στο μέτρο του δυνατού, έως το τέλος του 2020, τα πιστωτικά όρια που παρείχαν στους πελάτες τους τελευταίους δώδεκα μήνες πριν από την 1η Μαρτίου 2020. Σε αντάλλαγμα αυτής της δέσμευσης, η Credendo - Export Credit Agency, αναλαμβάνει τη δέσμευση για αντασφάλιση των κινδύνων που έχουν αναλάβει οι ασφαλιστικές που είναι εγκατεστημένες στο Βέλγιο. Το πρόγραμμα αντασφάλισης προβλέπει ότι ένα σημαντικό μέρος της αποζημίωσης θα συνεχίσει αναλαμβάνεται από τις εταιρείες, αλλά σε περίπτωση αθέτησης πληρωμής οι απώλειες κατανέμονται μεταξύ της ασφαλιστικής εταιρείας και της Credendo. Επίσης προβλέπεται από την συμφωνία μηχανισμός αναφοράς για την παρακολούθηση της δέσμευσης των εταιρειών. Αυτός περιλαμβάνει μηνιαία αναφορά της εξέλιξης των χορηγούμενων πιστωτικών ορίων στην ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων.

Ενίσχυση απασχόλησης και μέτρα κοινωνικής συνοχής

Αναστολή των εξώσεων. ο μέτρο είχε αναστείλει όλες τις δικαστικές και διοικητικές αποφάσεις στην Περιφέρεια των Βρυξελλών, που διατάσσουν εξώσεις, επρόκειτο να καταργηθεί την 1 Σεπτεμβρίου αλλά παρατάθηκε η ισχύς του.

Προσωρινή ανεργία λόγω παιδιού σε καραντίνα. Το τρέχον μέτρο επεκτάθηκε σε περιπτώσεις όπου το παιδί πρέπει να μπει σε καραντίνα.

Πρόσθετος προϋπολογισμός 13,07 εκατομμυρίων ευρώ για παροχές σε ευάλωτους καταναλωτές και στον τομέα της πρόνοιας καθώς και παράταση ισχύος των παροχών έως το τέλος του 2021.

Νέα μέτρα

Σχέδια πληρωμής για αυτοαπασχολούμενους που έχουν αναβάλει την πληρωμή κοινωνικών εισφορών, διατηρώντας παράλληλα το δικαίωμα επιστροφής των εξόδων υγειονομικής περίθαλψης μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Δημιουργία επιτροπής δράσης για ευάλωτες ομάδες. Η επιτροπή θα αναπτύξει μέτρα, για την υποστήριξη των πιο ευάλωτων. Προβλέπεται προϋπολογισμός 75 εκατομμυρίων ευρώ για το σκοπό αυτό.

Οι επιπτώσεις στον προϋπολογισμό

Το συνολικό δημόσιο χρέος, ως ποσοστό του ΑΕΠ, υπολογίζεται σε περίπου 115% το τρέχον έτος ή σε απόλυτο αριθμό περίπου 510 δισεκατομμύρια ευρώ. Βέβαια, ο λόγος του δημόσιου χρέους δεν θα υπερβεί το όριο του 120% του ΑΕΠ, ποσοστό που θεωρείται επικίνδυνο σύμφωνα με μελέτη της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου (BNB) που δημοσιεύθηκε στις αρχές Σεπτεμβρίου. Επιπλέον η αύξηση της μέσης διάρκειας σε περισσότερα από 10 χρόνια κατά μέσο όρο, το έχει καταστήσει ανθεκτικό σε ένα ενδεχόμενο οικονομικό σοκ και έχει παρόμοια μέση διάρκεια με αυτό των άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Το 2020, δεδομένου ότι η οικονομική ύφεση θα είναι μικρότερη από το -10,5% που αρχικά εκτιμήθηκε τον περασμένο Ιούλιο, υπολογίζεται σε -7,5% σύμφωνα με το Γραφείο Προγραμματισμού, αυτό συνεπάγεται το δημόσιο έλλειμμα θα είναι 35 δισεκατομμύρια ευρώ έναντι 44 δις ευρώ που αρχικά αναμένονταν.

Οι χρηματοδοτικές ανάγκες για το 2020 είναι περίπου 60 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ ο Οργανισμός για την Διαχείριση του Δημοσίου Χρέους του Βελγίου προέβλεπε, πριν την υγειονομική κρίση, 30 δις ευρώ. Από αυτό το ποσό, τα 18 δισεκατομμύρια αφορούν πληρωμές τόκων και αποπληρωμή παλαιών χρεών, που καθιστούν την καθαρή απαίτηση για νέα χρηματοδότηση σε 40 δισεκατομμύρια ευρώ, έχοντας μέχρι σήμερα ήδη καλύψει το 86%. Το επόμενο έτος, πιθανότατα θα χρειαστούν μεταξύ 20 και 25 δισεκατομμυρίων για αποπληρωμή παλαιών χρεών και επιτοκίων.

Παράλληλα η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία για την διαχείριση του Δημοσίου Χρέους είναι καθησυχαστική, θεωρώντας ότι οι κύριες παράμετροι του δημοσίου χρέους είναι ευνοϊκές. Καταρχήν το κόστος εξυπηρέτησης του βελγικού χρέους δεν έχει αυξηθεί. Το αντίθετο, το μέσο επιτόκιο δανεισμού μειώθηκε φέτος σε 0,08% για νέα χρηματοδότηση, σε σύγκριση με 0,67% το 2019. Θετικό επίσης είναι ότι υπάρχει ζήτηση για βελγικό χρέος από ξένους επενδυτές, οι οποίοι προφανώς θεωρούν ότι είναι ασφαλές. Ένας άλλος δείκτης που αντικατοπτρίζει την κατάσταση του χρέους είναι τα τοκοχρεωλύσια. Το 2020, το κόστος επιτοκίων ήταν 400 εκατομμύρια ευρώ λιγότερο από το προηγούμενο έτος και το 2021, υπολογίζεται ότι θα είναι περίπου 600 - 650 εκατομμύρια ευρώ λιγότερο. Η εξυπηρέτηση του χρέους, θα κοστίσει το 2020 περίπου 8 δισεκατομμύρια ευρώ, το οποίο ισοδυναμεί με 1,8% του ΑΕΠ. Το 2019, το κόστος εξυπηρέτησης έφτασε το 1,5%, ενώ το 2021 αναμένεται να φτάσει στο 1,5% δηλαδή λίγο πάνω από 7 δισεκατομμύρια ευρώ.